

Notă Informativă

la proiectul de lege cu privire la accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE din 12.05.2023

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul legii a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
În contextul declanșării agresiunii militare a Federației Ruse în Ucraina, pe data de 15 septembrie 2022, Comitetul de miniștri al Consiliului Europei (CM), a adoptat Decizia privind <i>consecințele agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei – Responsabilitate pentru crime internaționale</i>. De asemenea, CM a luat act de intenția Ucrainei de a înființa un Tribunal special ad-hoc pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și un mecanism internațional cuprinzător de despăgubire, iar ca prim pas al utilului - un Registru internațional al daunelor. Ulterior, la 14 noiembrie 2022, Adunarea Generală a ONU a adoptat Rezoluția <i>Continuarea căilor de atac și a despăgubirilor pentru agresiunea împotriva Ucrainei</i>, care recunoaște, inter alia, că Federația Rusă trebuie să suporte consecințele juridice ale faptelor sale ilicite față de Ucraina, inclusiv repararea prejudiciului și a oricăror daune cauzate de astfel de acte, recunoscând necesitatea instituirii unui mecanism internațional de reparare a prejudiciilor. Astfel, ONU a recomandat crearea unui registru internațional al daunelor în cooperare cu Ucraina. La același subiect, la 26 ianuarie 2023 prin <i>Rezoluția privind aspectele juridice și ale drepturilor omului ale agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei</i>, Adunarea Parlamentară a CoE a reiterat apelul de a institui un mecanism internațional de compensare și, ca prim pas, un Registru internațional al daunelor. În același context, la 24 februarie 2023, CM CoE a recunoscut necesitatea urgentă a unui Registru al daunelor și a invitat SG al CoE să prezinte în cooperare cu Ucraina, modalitățile stabilirii mecanismelor internaționale existente de stabilire și recuperare a daunelor cauzate, sub auspiciul sau cu asistența CoE. Respectiv, la Summit-ul Consiliului Europei din 16-17 mai 2023 a fost adoptată <i>Declarația de la Reykjavik</i>¹, prin care este recunoscută importanța <i>Rezoluției de creare a Acordului Parțial Extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei</i>². Republica Moldova a subscris atât la <i>Declarația privind sprijinirea Acordului Parțial Extins privind registrul daunelor</i>, cât și la <i>Rezoluția de stabilire a Acordului Parțial Extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei</i>. Rezoluția menționată a intrat în vigoare la 16 mai 2023, iar statele care și-au exprimat intenția să adere/acceadă la APE au fost incluse în lista țărilor susținătoare în preambulul acesteia. Având în vedere cele menționate mai sus, cât și acțiunile care au fost întreprinse de către Delegația Republicii Moldova la Summitul CoE, care a fost condusă de către Președinta Maia Sandu, se impune necesitatea demarării și desfășurării procedurilor interne pentru accesarea Republicii Moldova la <i>Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023</i>. Accederea Republicii Moldova la Acordul vizat subliniază încă o dată importanța continuării sprijinirii Ucrainei și a solidarității manifestate de RM în contextul agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

¹ [Reykjavik Declaration](#)

² [Resolution CM/Res\(2023\)3 establishing the Enlarged Partial Agreement on the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation Against Ukraine](#)

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se de la efectuare expertizei de compatibilitate.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Acordul Parțial Extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei a fost adoptat pentru o perioadă inițială de 3 ani, cu evaluarea ulterioară a necesității de continuare a funcționării acestuia. Registrul daunelor va fi înființat ca o instituție de cooperare interguvernamentală, acționând în cadrul instituțional al Consiliului Europei, însă cu sediul la Haga.

Potrivit art. 1 din Statutul Registrului daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei (anexă la Rezoluție), acesta va fi folosit în calitate de platformă pentru înregistrare, sub formă documentară, a informațiilor privind probele și plângerile/reclamațiile privind prejudiciul, pierderilor sau vătămările cauzate începând cu 24 februarie 2022, de către Federației Rusă, împotriva Ucrainei, autorităților sau cetățenilor ei, în interiorul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, extinzându-se până în apele sale teritoriale.

Potrivit punctului 2.1 din art.2 din Statut, Registrul daunelor va recepționa și va procesa informațiile privind plângerile/reclamațiile și probele; le va categorisi, clasifica și organiza; va evalua și va determina eligibilitatea acestora în vederea includerii în Registru și va înregistra plângerile/reclamațiile eligibile în scopul examinării și judecării acestora în viitor.

Registrul daunelor nu va avea funcții de judecare, precum nu va fi competent să determine răspunderea și alocarea oricăror plăți sau compensații.

5. Fundamentarea economico-financiară

Registrul va avea propriul buget, care va fi adoptat în fiecare an de către Conferința Participanților. Acesta va fi finanțat prin contribuțiile anuale ale statelor membre.

Statele au posibilitatea să contribuie la Registrul daunelor prin două modalități: în calitate de stat **membru participant** sau ca stat **membru asociat**. La moment, prin decizia asumată a Prim-ministrului RM și Președintelui țării, țara noastră este considerată membru **asociat** al Registrului daunelor. Respectiv, potrivit notificărilor recepționate prin canale diplomatice contribuția recomandată pentru RM pentru anul 2023 este de 3713,87 EUR (suma poate fi revizuită în funcție de numărul contribuțiilor și mai multor indicatori) și 27956,09 EUR pentru 2024. Această decizie a fost una extraordinară, provizorie și urgentă, în contextul în care la acel moment, către Summitul CoE de la Reykjavik (16-17 mai 2023) nu se reușea realizarea formalităților necesare pentru accesarea RM în calitate de stat participant. Statele membre participante plătesc contribuții prestabilite clare, obligatorii, iar contribuțiile statelor membre asociate sunt sub formă de recomandare și neobligatorii.

Astfel, întru reiterarea angajamentelor de susținere ale țării noastre față de Ucraina, întru fortificarea acestora, MAEIE consideră potrivit ca participarea RM să se materializeze în calitate de **membru participant** la APE privind Registrul daunelor. În acest context contribuția RM la bugetul acestui APE va deveni o obligație anuală. Contribuțiile la APE pentru statele participante se calculează după aceeași formula ca și contribuțiile pentru bugetul ordinar al CoE, care se bazează pe raportul dintre populație și PIB. Mărimea contribuțiilor obligatorii va fi stabilită în funcție de numărul statelor părți și membrilor asociați. Potrivit calculelor preliminare, în calitate de **membru participant** în funcție de numărul total de state contribuția pentru anul 2024 ar putea fi o sumă cuprinsă între 25 – 30 de mii de euro. Potrivit prevederilor APE oricare stat membru asociat poate deveni membru participant printr-o simplă notificare în acest sens.

Adoptarea bugetului anual al Registrului daunelor a avut loc la cea de-a 2-a reuniune a Conferinței Participanților, la **12 septembrie 2023, la Riga**, iar plata contribuțiilor pentru 2023 urmează a fi efectuată în decurs de 6 luni de la primirea notificărilor de plată, pe care statele urmează să le recepționeze.

Contribuțiile Republicii Moldova vor fi acoperite din contul bugetului de stat, în limita alocațiilor aprobate.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea modificărilor propuse nu va necesita amendarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (compartimentul „Transparență decizională”, directoriul „Proiecte de decizii/acte normative”), este plasat anunțul pentru consultarea publică a proiectului. În conformitate cu art. 32 și 34 din *Legea nr.100/2017*, proiectul urmează a fi supus procedurii de avizare, consultare publică și expertizare.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 al *Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative*.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se de efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice, în conformitate cu prevederile art. 37 al *Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative*, în procesul desfășurării procesului de avizare.

11. Constatările altor expertize

Digitally signed by Mîtu Mihail
Date: 2023.10.06 19:01:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai Mîtu
Secretar General